יום ה', כ"ז בתשרי תשס"ד (23 באוקטובר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

בשעה שאנו פותחים "דף חדש" בקריאת התורה עם פרשת **"בראשית"** בשבת הקרובה, ברצוננו לשתף אתכם בכמה דברים מתוך שיעורו של **הרב מרדכי אלון** על פרשה זו:

"ויצו ה' אלוקים על האדם לאמור: מכל עץ הגן אכול תאכל. ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו..."[בראשית ב' 16-17] "ויצו" – לראשונה בעולם מתברר: יש מְצַוֶּה ויש מצווֶה. אם ידע האדם לקבל את מרות אלוקיו – ידע גם לקבל את הדרכתו בשבילי גן העדן. אולי רק למען זאת צווה האדם להימנע מאכילתו של עץ אחד, עץ אחד בלבד, מבין כל עצי גן העדן: - "ולמה ציוה אותו הקב"ה שיאכל מכל עץ הגן ומנע ממנו אחד מהם? – כדי שיהא רואה אותו תמיד וזוכר את בוראו ומכיר ש**עול יוצרו עליו** ושלא תהא רוחו גסה עליו." [מדרש תדשא, פרק ז'] אך באותה מידה הבה נזכור את החשוב ביותר בציווי זה. עיקר הציווי לא עוסק בעץ האחד האסור לאכילה, אלא בשאר העצים ה"מותרים". "מותרים" במרכאות כיוון שלא רק שהותר לאדם לאכול מכל עץ הגן – אלא הוא **צווה** באכילתם: "מכל עץ הגן אכול תאכל..."
הציווי הראשון והיחיד אם-כן, שניתן לאדם הוא... **לאכול**! אילו לא היה האדם חוטא, היה נשאר במדרגה הקדושה הזאת, וכל אימת שהיה אוכל – היה מקיים את מצוות אלוקיו ומתקרב לעבודתו. אך כל האידיליה הזאת יכולה, חלילה, להיות מופרת אם לא יזכור האדם שלמרות הכל, הריהו "רק" אדם וש"עול יוצרו עליו". האדם הגדול, הרודה בכל דגת הים ובעוף השמיים [ר' בראשית א' 28] – אם ישכח שהוא גם "אסור" (כלומר, קשור), שאין הוא שליט כל יכול, שמעולם לא היה אלוקים ולעולם לא יהיה, ואם יתחיל לעשות עצמו א-לוה כאותם פרעונים, נבוכדנאצרים או סטלינים של כל הדורות – עתיד הוא להחריב עולם ומלואו, ו"אין מי שיתקן אחריו". לשם כך, ניתן לו אותו איסור יחידי – שלא לאכול מעץ אחד מבין כל עצי הגן.

ומה קרה כאשר הועמד אדם בנסיון זה?
"ותאמר האשה אל הנחש, מפרי עץ הגן נאכל. ומפרי העץ אשר בתוך הגן אמר אלוקים לא תאכלו ממנו ולא תגעו בו פן תמותון." [בראשית ג' 2-3] ... **הכשלון המרכזי** מצוי בתוכן תשובתה של חוה לנחש. כאשר היא מתארת את הציווי החיובי של הקב"ה לאכול, היא עושה זאת כך: **"ותאמר האשה אל הנחש, מפרי עץ הגן נאכל."** – כאן היא לא אומרת שהקב"ה הוא זה שאמר להם לאכול. לעומת זאת, כאשר היא מתארת את איסור האכילה מעץ הדעת היא מתארת זאת כך: **"ומפרי העץ אשר בתוך הגן אמר אלוקים לא תאכלו ממנו ולא תגעו בו..."** האם באמת כך נאמר?! ומי אמר, **"אכול תאכל"** – לא האלוקים? צא ולמד – בהתייחסות לעניין החיובי, אין האלוקים מוזכר כלל. רק כאשר מגיעים לציווי השלילי, לאיסור, הקב"ה מוזכר כמי שאמרו.
כאן בדיוק נפל חוה לפח שטמן לה הנחש. זו היתה גאונותו, וזו היתה חולשתה. כאן החלה **המהפכה העולמית הראשונה**.

{המשך וסיום הדברים, בע"ה, מחר...}

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכַי יהלֵכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי."[תהלים פ"א]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי**

כניסת שבת (ב"ש): 16[38]
צאת השבת (ב"ש): 17[35]

יום נעים ושבת שלום!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.